

Współfinansowane przez Unię Europejską

Materiał jest rezultatem mobilności kadry w programie Erasmus+ w postaci udziału nauczyciela w kursie FOUR DIFFERENT TECHNIQUES OF CERAMIC DECORATION w Studio d'Arte Ceramica Luca Canavacchio w Borgo San Lorenzo (Włochy) w dn. 19-22.05.2025 w ramach umowy 2023-1-PL01-KA121-VET-000119951, projekt Maestri italiani 2

TABLICA TECHNOLOGICZNA

Zarys historyczny, proces tworzenia, narzędzia

TECHNIKA: NASZKLIWNA – **MALOWANIE NA WYPALONYM SZKLIWIE (TERZO SMALTO)**

DEKORACJA TRZECIEGO WYPAŁU (dekoracja na wypalonym szklwie)

Technika ta została wynaleziona przez arabskich i perskich ceramików, była używana do tworzenia metalicznych i opalizujących powierzchni poprzez przywieranie różnych proszków metalowych do już wypalonego szklwa poprzez trzecie wypalenie w niskiej temperaturze

(680 -750) zwane „trzecim ogniem” lub „ małym ogniem”. Technika ta rozwijała się już od XVII wieku dzięki kontaktom handlowym nawiązanym z Dalekim Wschodem. Do pigmentów (tych samych co do majoliki) dodaje się spoiwo, które powoduje przyleganie koloru do zeszkliwionej powierzchni. Stosowanym spoiwem jest olej roślinny zwany „ essenza grassa” (esencja tłuszczowa) znany również jako „trementina veneta” (terpentyna wenecka).

Przygotowanie podłoża

- Używa się ceramiki już wypalonej i pokrytej szkliwem (najczęściej transparentnym lub białym).
- Szkliwo musi być gładkie, błyszczące i dobrze wypalone – nieporowate.

Odtłuszczenie powierzchni

Przed malowaniem należy dokładnie oczyścić powierzchnię z kurzu i tłuszczu (np. alkoholem izopropylowym)

Malowanie wzoru

Używa się specjalnych farb naszkliwnych (na bazie tlenków metali i topników). Można malować pędzlem, używać konturówek, stempli, szablonów lub aerografu. Malowanie jest dość trudne z powodu oporu jakie daje szkliwo ale można uzyskać ciekawe efekty akwareli dzięki dołożeniu większej ilości rozcieńczalnika do farby. Po zakończeniu malowania praca musi wyschnąć (zwykle kilka godzin).

Wypał utrwalający

Po zakończeniu ceramikę wypala się w temperaturze zależnej od emalii bazowej: od 650 dla szkliwa ołowiowego do 850 dla szkliwa porcelanowego w przypadku szkliwa majolikowego najczęściej stosowana temperatura wynosi 720-750.

